

بررسی منقبت سرایی فارسی اهل بیت اطهار (ع)

در شبه قاره (از آغاز تا دوره مغول)

چکیده مطالب رساله

پایان نامه به عنوان "بررسی منقبت سرایی فارسی اهل بیت اطهار (ع) در شبه قاره (از آغاز تا دوره مغول)" است و بعد از مقدمه (تعريف و توصیف و معانی و مفهوم منقبت و اهمیت منقبت اهل بیت اطهار (ع) در روشنی آیات قرآنی و سنن بنوی و اقوال صحابه آغاز می شود و در این تاریخچه اطلاعات بسیار جامع با اختصار در باره دورنمایی فرهنگی، علمی و ادبی شبه قاره درج است و در این نیز بیشتر در باره پادشاهان دوره های مورد بحث، جنگ های تخت نشینی جانشینان آنان اطلاعات آورده شده، نیز به این امر هم توجه شده که مسائل سیاسی در کشور چه مسائل فرهنگی، علمی و ادبی و اجتماعی به دنبال می آورد و هم مطرح کرده است که کدام شعراء توجہ خاص به منقبت اهل بیت اطهار (ع) و تاریخچه کوتاه منقبت سرایی فارسی در شبه قاره در دوره مورد بحث اطلاعات و نمونه های منقبت اهل بیت اطهار (ع) چند شاعر معروف نیز درج است.

● باب اول مربوط به شاعران (تعارف و نمونه های منقبت فارسی اهل بیت اطهار (ع) در کلام شعراء) شامل است و این باب از آغاز تا دوره سلاطین یعنی در سال ۹۴۰ هـ / ۱۰۱۴ م تا ۹۳۲ هـ / ۱۵۲۵ م است و در این باب ۱۵ شاعر که در این دور به منقبت سرایی پرداختند، درج شده است.

علاوه بر آن نمونه های منقبت فارسی اهل بیت اطهار (ع) آنان آورده و نیز جایگاه شعر سرایی هر یک شاعر بر حوالندگان عرضه شده است.

● باب دوم پایان نامه مربوط به دوره اعتلاء مغول یعنی به سال های ۹۳۲ هـ / ۱۵۲۵ م تا ۱۱۱۸ هـ / ۱۷۰۶ م است و در آن نیز پیروی از روش باب اول شرح حال شاعران، معرفی آثار و نمونه های منقبت فارسی اهل بیت اطهار (ع) درج است و در این باب تقریباً ۲۶ شاعر معرفی شده است.

● باب سوم از باب اول و دوم مفصل تر است و در این باب تقریباً ۶۲ شاعر در دوره زوال/انحطاط مغول یعنی از سال ۱۷۰۶هـ/۱۱۱۸م تا ۱۸۵۷هـ/۱۲۷۴م معرفی شده است.

و مجموعاً در این ابواب پایان نامه ۱۰۶ شاعر فارسی سرای منقبت گویان شامل است که در شبه قاره زندگی می‌کردند و با آثار شان نقد و بررسی سروده‌ها معرفی شده اند. چنانچه این پایان نامه نشانگر این امر است که امروز نیز که گلشن زبان و ادب فارسی (در منقبت گویی) دیگر آن رنگ و رونق قدیمی ندارد، باز هم ادب دوستان به آن شعر می‌سرایند و سروده‌های آنان ستودنی نیز است، علاوه بر آن این امر نیز توجه علاقمندان به شعر و ادب فارسی را به خود جلب می‌کند که مسلمانان که در هر جا، با هر رنگ و نسلی تعلق داشته باشند، عشق واردات و تعلق روحانی آنان نسبت به پیغمبر اکرم و اهل بیت اطهار (ع) ایشان جزو ایمان آنان است، چنانکه فیضی می‌گوید:

صد شکر که من پیرو اصحاب و رسول ام
در شرع دگر راهنم را نشناسیم
بر گردن ما طوق و بال ابدی باد
گر سلسله شیر خدا را نشناسیم